

І.В.Козюра

доктор наук з державного управління,

професор кафедри менеджменту ВНЗ Укоопспілки

“Полтавський університет економіки і торгівлі”

Провідні лікарські кадрові династії в біографістичному контексті

Медична династія – це особливий кадровий потенціал. Лікарських сімей, шлях яких довший за сто років, у яких чотири і більше покоління лікарів, дуже мало. Так, міцні традиції медичних династій у м. Лубни Полтавської області. Сім'ї Овчаренко, Марценюк (Праченко), Кірічевських, Гуців, Міщенко налічують три покоління. Три покоління лікарів налічується у знаменитих лікарів-вихідців з Лубен: Ромоданових, Гиріних, Голобородько, Сало, Юрченко. Лише родина Сиченка Олександра Володимировича, Заслуженого лікаря України, заступника головного лікаря Комунальної Лубенської ЦМЛ з поліклінічного розділу роботи, лікаря-невропатолога налічує чотири покоління лікарів, їй вже понад 100 років[1].

Його дід по матері, – Малик Леонтій Архіпович (1890-1957рр.) у 1912 р. закінчив фельдшерську школу і з 1914 р. служив у званні унтер-офіцера в якості лікаря полкового медпункту. Диплом Київського медичного інституту отримав у 1926 р. Рік відпрацював у с. Устивиця Миргородського району, у 1928-1935рр. - головним лікарем Лазірківської лікарні Лубенського району, побудованій при ньому. З 1936 по 1944 рік працював лікарем у педінституті і у лікарні. Закінчив трудовий шлях на посаді дільничого лікаря-терапевта Лубенської поліклініки.

Його дві дочки – Галина і Зінаїда – стали лікарями. Малик Г.Л. закінчила Київський медінститут у 1951 р, вийшла заміж за вчителя В. Сиченка, у них у 1952 р. в Лубнах народився син Олександр. З 1953 р. молода сім'я переїздить у Лубни, де Малик Г.Л. з 1953 по 1986 рік працювала лікарем «Швидкої допомоги». Сиченко О.В. закінчив Київський медінститут в 1976 р. і вже сорок років (за виключенням двох років клінічної ординатури) працює в Лубнах лікарем невропатологом і завідувачем поліклінікою. Його дружина Візір О.М. з 1990 р. очолює лабораторію діагностики ВІЛ/СНІДу Лубенської обласної станції переливання крові.

Їх діти також лікарі. І син Юрій, і донька Ніна закінчили в 2005 і в 2007 роках Національний медичний університет. Юрій завідує відділом кардіореанімації Олександрівської лікарні, Ніна працює медичним представником фармацевтичної фірми. Вони є четвертим поколінням родинної лікарської династії.

Навколо них: ціле сузір'я лікарів – близьких і далеких родичів. Так, Малик (Волощенко)З.Л. (1936 р.н.) до 2008 р. працювала в Інституті токсикології, вивчала

вплив пестицидів на людину і навколишнє середовище. Доктором медичних наук Волощенко О. Г. (1934 р.н.) у 80-90-х рр. ХХ ст.- заступник директора з наукової роботи Українського НДІ Академії наук та медичної екології. Багато зробив з вивчення наслідків радіаційного забруднення внаслідок катастрофи на Чорнобильській АЕС. Їх молодший син Волощенко С.О. (1972 р.н.) - лікар-уролог.

У батька Сиченка О.В. – Сиченка Володимира Кириловича (письменник Володимир Малик) – був менший брат Михайло (1924-1972 рр.), який у 1960-1967рр. працював заступником головного лікаря Лубенської ЦРЛ по медичній частині (начмед), у 1967-1972рр. – головний лікар Лубенської обласної станції переливання крові. Був відмінним лікарем-травматологом, створив у Лубнах травматологічне відділення. Бондаренко (Сиченко) І.Г. (1924-2009рр.), з сім'ї лікарів, працювала лікарем-рентгенологом Лубенського протитуберкульозного диспансеру до 2002 р, одна з кращих лікарів рентгенологів-фтизіатрів у області. Батько – Бондаренко Г. працював у с. Таранденці лікарем. Мати – Котляр А.В. (1897-1979рр.) була відомим в області акушером-гінекологом, Заслуженим лікарем України. Заснувала в Лубнах школу акушерів-гінекологів.

Дві доньки Сиченка М.К. і Бондаренко І.Г. стали лікарями. Сиченко Н.М. вийшла заміж за лікаря з Йорданії Муніра Набера. Працювала у медичному центрі «JordanHospital» в м. Амман лікарем-кардіологом. Першою в Йорданії оволоділа методом стентування судин серця ще з середини 80-х ХХ ст.. Її чоловік, Мунір Набер (1945р.н.) працював лікарем-гастроентерологом. Молодша донька Асеева (Сиченко) О.М. - лікар-терапевт у І-й міській клінічній лікарні м. Полтави.

Донька Сиченка О.В. і Візір О.М. вийшла заміж за лікаря-стоматолога з м. Трускавець Іваницького В.Б. – представника великої лікарської сім'ї, відомої в Трускавці, Дрогобичі, Луцьку та Володимирі-Волинському. Батько Іваницький Б.В. працював в Трускавці урологом. Його батько Іваницький В.П. прославився як найкращий на Дрогобиччині зубний технік. Мати Іваницька О.М., лікар-терапевт, головний лікар санаторію «Янтар» у Трускавці. Сестра Іваницького В.Б. працює в Києві лікарем-стоматологом.

Мати Іваницької О.М. Федорчук Р.П. (1921-2016рр.) була відомим на Волині акушер-гінекологом, нагороджена орденом «Дружба народів», відмінник охорони здоров'я, – багато років очолювала акушерсько-гінекологічну службу Володимир-Волинського району. Її старша донька Дорожовець (Сопира) М.М. теж працювала лікарем - акушер-гінекологом у Володимирі-Волинському, а нині працює там же лікарем УЗД. Її чоловік Дорожовець І.С. завідує травматологічним відділенням Володимир-Волинської ЦРЛ. Рідна сестра Федорчук Р.П. – Федорчук Л.П.,

Заслужений лікар України, працювала в Луцьку обласним лікарем-травматологом. Вона і її донька Зубкова Т.Є., к.мед.н., працюють в Луцькій обласній лікарні в опіковому відділенні, знані на Волині фахівці реконструктивної хірургії.

Молодша сестра Сиченка О.В.Безродна Л.В. (1955р.н.) теж стала лікарем. працює в НДІ кардіології ім. Стражеска, к.мед.н., провідний вчений-гіпертолог України. Безродний Б.Г. – д.мед.н., зав. кафедрою госпітальної хірургії НМУ. Обидва їх сини Безродний А.Б. та Безродний В.Б.– к.мед.н., кардіологи. Сестра Безродного Б.Г., Безродна О.Г. – лікар-гігієніст у м. Чернігові. Відомим на Чернігівщині лікарем був Безродний Г.М., був лікарем у партизанському загоні Федорова О.Ф. Після війни майже чверть віку (1945-1967рр.) працював головним лікарем Новгород-Сіверської ЦРЛ та лікарем-хірургом [2].

У рідної сестри Малика Л.А. – Турбаби М.А чоловік Турбаба В, у 1927-1937 рр. працював головним лікарем Хомутецької лікарні на Миргородщині. Завдяки йому більшість жителів села врятувалися під час Голодомору 1933 р. Він масово оформляв селян на стаціонар, де вони могли прохарчуватися. Репресований у 1937 р.

У двоюрідного брата Сиченка В.К., Зінченка І.П. (1919-2015рр.) з Боярки, дочка Падченко (Зінченко) Т.І. стала дитячим лікарем-травматологом. Її чоловік Падченко А.Г. працював у Міністерстві охорони здоров'я заступником начальника управління по профілактиці інфекційних захворювань. Відомим лікарем став їх син, Падченко В.А., який працює у Клініці Барсенєва.

Список можна продовжувати далі. Але й так в сім'ї набирається понад тридцять лікарів. Загальний лікарський стаж їх складає понад 1 тис. років.

З незапам'ятних часів лікарі належали до творчої еліти суспільства. Лікарі, які належали до династій, вирізняються серед інших не тільки професіоналізмом, а й високим духовним і моральним рівнем. Недарма в народній уяві потомственный лікар – вищий знак якості. Але медициною творче начало може не обмежуватися. У лікарські династії часто органічно «впліталися» письменники, поети, художники [3]. На прикладі лікарського сімейства Сиченків – Маликів це виразно проявилось в тому, що в ній зійшла зоря відомого українського письменника Володимира Малика (Сиченка). Це проявилось і в творчості його сина – Сиченка О.В., автора кількох книг, члена Полтавської Спілки літераторів та НСЖУ, лауреата премії імені І.П. Котляревського.

Список використаних джерел

1. Сиченко О. В. Дорога добра та надії: (3 історії Лубен. медицини) / П.Г. Корнієнко, О. В. Сиченко. – Полтава : АСМІ, 2003. – 179 с.

2. Як вас звати, лікарю Безродний? // Деснянка вільна. – 2012. – 22 верес. - № 76 (375). – С. 6.

3. Нашому роду нема переводу : Славні династії та родини України / уклад. М.М. Хлонь; редкол.: В.А. Смолій, В.В. Томазов, Ю.В. Гнаткевич та ін.. - К. : ІМІДЖ УКРАЇНА, 2013.

О.П. Корнійчук

кандидат економічних наук,

старший науковий співробітник ІДСД НАН України

Нова система охорони здоров'я України та перспективи кадрової політики

Майбутня модель системи охорони здоров'я України розгортається на базі адміністративно-територіальної реформи та реформи органів місцевого самоврядування шляхом створення автономних видів надання медичної допомоги відповідно на базовому, районному та обласному рівнях.

Стратегічне завдання українського уряду полягає у приведенні стану управління, фінансування, кадрового забезпечення та функціонування інфраструктури сфери охорони здоров'я до стандартів передових країн-аналогів України – Франції та Польщі. Насамперед це має базуватись на 35% фінансуванні, від загального обсягу витрат на охорону здоров'я, **первинної медико-санітарної допомоги на засадах сучасної сімейної медицини.**

До істотних перепон у розбудові нової системи охорони здоров'я слід віднести:

1. відсутність критичної маси підтримки кардинальних змін у галузі охорони здоров'я *серед працівників Міністерства охорони здоров'я України, департаментів охорони здоров'я областей, управлінь охорони здоров'я міст та районів, а також безпосередньо закладів та установ.*

Абсолютна більшість працівників сфери охорони здоров'я не володіє інформацією про реальну сутність адміністративно-територіальної реформи та реформи місцевого самоврядування в інтересах системи охорони здоров'я. Відомо, що успіх досягається коли задум змін усвідомлюють і підтримують хоча б троє із п'яти осіб;

2. пострадянське засилля законодавчої, урядової та відомчої нормативної бази, а також розпоряджень регіональної і місцевої влади. Відсутній еталон – сучасний Медичний кодекс України;